जि.प्र.का.का.द.नं. ६/०४८/०४९
स.क.प.आ.नं. ११४४९, पान नं. ३००९३१९७६

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

प्रतिनिधि तथा प्रदेश सभा निर्वाचन पर्यवेक्षण

प्रारम्भिक प्रतिवेदन

२०७४ मङ्सिर २१ गते

प्रदेश तथा प्रतिनिधि सभाको दोस्रो चरणको निर्वाचनअन्तर्गत ४५ जिल्लामा आज मङ्सिर २१ गते निर्वाचन सम्पन्न भएको छ । आजको निर्वाचनमा लगभग ६५ प्रतिशत मतदान भएको प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ । मङ्सिर १० गते पहिलो चरणमा ३२ जिल्लामा मतदान सम्पन्न भएको थियो । सो निर्वाचनमा ६५ प्रतिशत भन्दा बढी मतदान भएको निर्वाचन आयोगले जनाएको थियो ।

आज भएको दोस्रो चरणको निर्वाचनमा इन्सेकका ३ सय ९१ जना पर्यवेक्षकले निर्वाचन आयोगबाट पर्यवेक्षण अनुमति प्राप्त गरी ४५ जिल्लाका ७ सय मतदानस्थलको अनुगमन गरेका छन् भने इन्सेकका ४५ ओटै जिल्लाका जिल्ला प्रतिनिधिले निर्वाचनमा भएका घटनाहरूको सूचना सङ्कलन गरी सम्प्रेषण गरेका छन् । यसरी हेर्दा आजको निर्वाचन सामान्य वादविवाद, केही बम विष्फोटनका घटना तथा आचारसंहिता विपरीतका घटना बाहेक शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न भएको छ ।

प्रदेश	मतदाता	नि.क्षे.	प्रदेश नि.क्षे.
१	२२७४२१६	२१	४२
२	२७६७३६९	३२	६४
३	२०७३४६९	२४	४८
४	१००५८०८	१०	२०
५	२५८५२५२	२४	४८
६	४७८७३१	५	१०
७	१०४८९३३	१२	२४
जम्मा	**१२२३३७७८**	**१२८**	**२५६**

यो निर्वाचन सम्पन्न भएसँगै एक दशक लामो नेपालको संवैधानिक सङ्क्रमणकाल अन्त्य हुने दिशातर्फ मुलुक अगाडि बढेको छ । योसँगै नयाँ संविधान लागु भई यसले परिकल्पना गरेको सङ्घीय संरचनामा मुलुक अगाडि बढ्ने मार्ग प्रशस्त भएको छ । आवधिक निर्वाचन लोकतन्त्रको मेरूदण्ड हो । तसर्थ आवधिक निर्वाचनहरू निष्पक्ष, धाँधलीरहित र शान्तिपूर्ण हुनुपर्छ भन्ने मान्यता संसारभर राखिन्छ । चुनाव निष्पक्ष र स्वतन्त्ररूपमा सम्पन्न गर्न सकिएन भने सरकार, राजनीतिक दल र निर्वाचन आयोगप्रति नै शङ्का पैदा हुन्छ ।

आजको निर्वाचनमा जे देखियो

मतदातालाई त्रसित तथा आतङ्कित बनाउन देशका विभिन्न स्थानमा भएका विष्फोटनको परवाह नगरी मतदानमा सहभागी हुने जनआकाङ्क्षाले आवधिक निर्वाचनको महत्वलाई अझ उजागर गरेको छ । नगन्य घटना बाहेक निर्वाचन शान्तिपूर्वक सम्पन्न भएको प्रारम्भिक सूचना प्राप्त भएको छ ।

- विगतका निर्वाचन जस्तै यस निर्वाचनमा पनि अपाङ्गता भएका मतदाताले मतदान गर्न कठिनाइ भोग्नु पऱ्यो । मतदान केन्द्रहरू अपाङ्गतामैत्री नभएको पाइयो ।
- केही मतदान केन्द्र साँघुरो भएका कारण मतदान कार्य ढिला हुनुका साथै मतदातालाई अप्ठ्यारो भएको पाइयो ।

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

मानव अधिकार र सामाजिक न्यायका निम्ति
अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)
नागार्जुन न.पा.-१३, (नीलो घर), स्यूचाटार, काठमाडौँ
पोष्ट बक्स नं. २७२६, काठमाडौँ, नेपाल, फोनः ४२७८७७०, फ्याक्सः ४२७०५५१
Email: insec@insec.org.np Website: www.insec.org.np, www.inseconline.org

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

- स्थानीय तहको निर्वाचनका लागि मतदाता परिचयपत्र लिएका मतदाता यो निर्वाचनमा मतदान गर्न जाँदा उनीहरूको क्रम सङ्ख्या फरक भएको पाइयो ।
- शहरी क्षेत्रमासमेत मतदान प्रकृयाका बारेमा मतदाता अलमलमा परेको पाइयो ।
- सबैभन्दा बढी मतदाता रहेको मोरङ जिल्लाका केही मतदानस्थलमा मतदान केन्द्र थप गरिएका कारण मतदाताहरूले कुन केन्द्रमा नाम छ भनेर भेट्टाउन समस्या भयो ।
- दाङ जिल्ला दङ्गीशरण गाउँपालिका-६ श्रीगाउँ मतदान केन्द्रमा वाम गठबन्धनका प्रदेश सभाका उम्मेदवार उत्तरकुमार ओलीले मतदान गर्न जान लागेको अवस्थामा लोकतान्त्रिक गठबन्धनका कार्यकर्ताले विवाद गरेपछि उक्त मतदान केन्द्रमा झडप भयो । झडपमा लोकतान्त्रिक गठबन्धनका कार्यकर्ता दङ्गीशरण गाउँपालिका-६ बागरका ३४ वर्षीय टेकबहादुर केसी र २४ वर्षीय चित्रबहादुर केसी घाइते भए । टाउकोमा चोट लागेका दुवैलाई उपचारका लागि नेपालगञ्ज रिफर गरियो । उक्त मतदान केन्द्रको मतदान सुचारू भएको छ ।
- मतदान केन्द्रमा मतदान गर्नका लागि महिला र पुरूष मतदाताका लाइन अलगअलग गरिएको थियो भने ज्येष्ठ नागरिक, गर्भवती महिला, अपाङ्गता भएका र बिरामी मतदातालाई सहजरूपमा मतदान गर्ने व्यवस्था मिलाइएको पाइयो ।
- बाँके र बर्दिया जिल्लामा केही मतदान केन्द्रमा बिहान ७.३० बजे मतदान र अन्य मतदान केन्द्रमा बिहान ७ बजेबाट मतदान सुरू भएको थियो । बर्दियाको अमर शहीद दशरथ मावि राजापुरमा प्रतिनिधि राख्ने विषयमा लोकतान्त्रिक गठबन्धन र वाम गठबन्धनका कार्यकर्ताबिच केही समय विवाद भएको थियो । बाँकेको नेपाल राष्ट्रिय मावि गनापुर मतदान केन्द्र नजिक सवारी पास नलिइ चलाइएका चार ओटा मोटरसाइकल प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको पाइयो । यसैगरी कोहलुर नपा-५ सिद्धार्थ आधारभूत विद्यालय मतदान केन्द्र नजिक सवारी पास विना मोटरसाइकल चलाइएको पाइयो ।
- अछामको साँफेबगर नपा-१० बेतालमाण्डौ मावि मतदान केन्द्रमा काङ्ग्रेस र एमालेका एजेण्टबिच झडप हुँदा काङ्ग्रेसका प्रतिनिधि तेजबहादुर बडाहित घाइते भए । नाकमा चोट लागेका पीडितको स्थानीय स्वास्थ्यसंस्थामा उपचार भएको थियो ।
- निर्वाचन विरोधी गतिविधि गरेको आरोपमा स्वतन्त्र तराई गठबन्धनका संयोजक डा. सिके राउतलाई आज बिहान धनुषा प्रहरीले गिरफ्तार गरेको छ । डा. राउतले निर्वाचनको पूर्वसन्ध्यामा सामाजिक सञ्जालमार्फत निर्वाचन बहिष्कारका लागि सर्वसाधरणलाई अपिल गर्दै आएका थिए ।
- सप्तरीको डाक्नेश्वरी नपा-८ को गप्रवाह मतदान केन्द्रको १ सय मिटर दुरी भित्रै नेपाली काङ्ग्रेसले जेरी, पुरीलगायतको भोज गरी मतदातालाई प्रभावमा पारी मतदान गर्न पठाउने गरेको पाइयो ।
- गुल्मीको कालीगण्डकी गाउँपालिका-५ फोक्सिका दुई मतदान केन्द्रमा ११ बजेबाट मात्रै मतदान सुरू भयो । काङ्ग्रेस कार्यकर्ताले एमाले नेता टिकाराम सापकोटालाई मङ्सिर २० गते राति कुटपिट गरेको विषयलाई लिएर गठबन्धनका कार्यकर्ताले मतदान अवरूद्ध गरेको पत्रकार घनश्याम गौतमले जानकारी दिए । सर्वदलीय बैठकपछि मतदान सुरू भएको थियो ।
- नवलपरासी जिल्लाको बर्दघाट नपा-९मा रहेको राजा महात्मा माध्यामिक विद्यालयस्थित मतदान केन्द्रमा बिहान ८ बजे बम विष्फोट हुँदा केही बेर मतदान प्रक्रिया रोकियो ।

मानव अधिकार र सामाजिक न्यायका निम्ति
अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)
नागार्जुन न.पा.-१३, (नीलो घर), स्यूचाटार, काठमाडौं
पोष्ट बक्स नं. २७२६, काठमाडौं, नेपाल, फोनः ४२७८७७०, फ्याक्सः ४२७०५५१
Email: insec@insec.org.np Website: www.insec.org.np, www.inseconline.org